

Regeling omgaan met melden vermoeden van misstand of onregelmatigheid ("Klokkenluidersregeling") Stichting VZVZ Servicecentrum

Voorwoord

De oude klokkenluidersregeling van VZVZ is aangepast in verband met de komst van nieuwe wetgeving: de Wet bescherming klokkenluiders. In dit kader zijn enkele aanpassingen gemaakt ten opzichte van de oude regeling. Voor een overzicht van de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude regeling zie het "kopje" toelichting onderaan dit document.

In elke organisatie kunnen ooit misstanden of onregelmatigheden voorkomen (zie de Definities voor een uitleg van de begrippen misstanden/onregelmatigheden).

Misstanden of onregelmatigheden zijn schadelijk voor elk bedrijf. Het is voor ons erg belangrijk om misstanden of onregelmatigheden te voorkomen, maar ook om ze snel op het spoor te komen, wanneer ze zich voordoen. Wanneer jij als medewerker of bijvoorbeeld als uitzendkracht, gedetacheerde of ZZP-er een vermoeden hebt van een misstand of onregelmatigheid zoals in deze regeling is bedoeld, dan kun je dat aan de orde stellen, zonder dat je hoeft te vrezen voor jouw rechtspositie.

Voor alle duidelijkheid: deze regeling is niet bedoeld voor meldingen inzake Ongewenste Omgangsvormen. Voor dergelijke meldingen wordt verwezen naar de meest recente versie van de Regeling 'Ongewenst Gedrag'.

Deze regeling helpt jou om met (een vermoeden van) een misstand of onregelmatigheid om te gaan. En daarnaast helpt deze regeling ons om onszelf als organisatie te verbeteren.

Met deze regeling wordt invulling gegeven aan de opdracht tot het toepassen van een meldings- en klokkenluidersregeling, met als doel bij te dragen aan de verbetering en zo nodig tot correctie van het eigen functioneren van Stichting VZVZ Servicecentrum (hierna: VZVZ).

Op basis van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) geldt een instemmingsrecht van de ondernemingsraad voor deze regeling.

Artikel 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. *afdeling advies van het Huis voor Klokkenluiders*: de afdeling advies van het Huis voor Klokkenluiders, bedoeld in artikel 3a tweede lid van de Wet bescherming klokkenluiders;
2. *afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders*: de afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders, bedoeld in artikel 3a, derde lid van de Wet bescherming klokkenluiders;
3. *bedrijfsgeheim*: bedrijfsgeheim als bedoeld in artikel 1 van de Wet bescherming bedrijfsgeheimen;
4. *betrokken derde*:
 - a. een derde die verbonden is met een melder en die kan worden benadeeld door de werkgever van de melder of een persoon of organisatie waarmee de melder anderszins in een werkgerelateerde context verbonden is, of
 - b. een rechtspersoon die eigendom is van de melder, waarvoor de melder werkt of waarmee de melder anderszins werkgerelateerd verbonden is;

5. *bevoegde autoriteit*:
 - de Autoriteit Consument en Markt (ACM);
 - de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
 - de Autoriteit Persoonsgegevens (AP);
 - De Nederlandsche Bank N.V. (DNB);
 - het Huis voor Klokkenluiders;
 - de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA);
 - de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS);
 - bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling aangewezen organisaties en bestuursorganen;
6. *externe melding*: melding aan een externe derde persoon of organisatie als bedoeld in artikel 8.
7. *Huis*: Huis voor Klokkenluiders als bedoeld in artikel 3 van de Wet bescherming klokkenluiders;
8. *interne melding*: melding aan de Raad van Bestuur of Raad van Toezicht van VZVZ;
9. *melder*: een natuurlijk persoon die in de context van diens werkgerelateerde activiteiten bij VZVZ een (vermoeden van) een misstand meldt of openbaar maakt;
10. *misstand*:
 - een schending of een gevaar voor schending van het Unierecht, of
 - een handeling of nalatigheid waarbij het maatschappelijk belang in het geding is bij:
 - i. een schending of een gevaar voor schending van een wettelijk voorschrift of van interne regels die een concrete verplichting inhouden en die op grond van een wettelijk voorschrift door een werkgever zijn vastgesteld, dan wel
 - ii. een gevaar voor:
 - o de volksgezondheid;
 - o de veiligheid van personen;
 - o voor de aantasting van het milieu of;
 - o voor het goed functioneren van de openbare dienst of een onderneming als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.

Het maatschappelijk belang is in ieder geval in het geding indien de handeling of nalatigheid niet enkel persoonlijke belangen raakt en er sprake is van oftewel een patroon of structureel karakter dan wel de handeling of nalatigheid ernstig of omvangrijk is;

11. *opvolging*: optreden van een werkgever of van een bevoegde autoriteit om de juistheid van de gedane beweringen van de melder na te gaan en zo nodig en voor zover bevoegd nader onderzoek te doen of maatregelen te treffen;
12. *Raad van Bestuur*: degene(n) die is (zijn) benoemd als (lid van) het bestuur van VZVZ;
13. *Raad van Toezicht*: degenen die zijn benoemd als lid van de Raad van Toezicht van VZVZ;
14. *richtlijn*: Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 (PbEU 2019, L 305);
15. *schending van het Unierecht (het recht van de Europese Unie)*: handeling of nalatigheid die:
 - onrechtmatig is en betrekking heeft op Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het in artikel 2 van de Richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen, of
 - het doel of de toepassing ondermijnt van de regels in de Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen artikel 2 van de richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen; voorbeelden van schendingen van het Europese Unierecht kunnen zijn het zich niet houden aan bepaalde Europese richtlijnen of verordeningen op het gebied van:
 - de vrijheid van personenverkeer en dienstverlening, waaronder discriminatie op grond van nationaliteit;
 - de vrijheid van goederenverkeer en regels ter bescherming van consumenten productveiligheid, productconformiteit en milieu;
 - de interne marktregels, waaronder regels over mededinging en staatssteun;
 - de mensenrechten en de rechtsstaat, waaronder bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen;
 - naleving van het Europese Unierecht door nationale overheden, waaronder ontbrekende implementatie van Europese richtlijnen en verordeningen;

16. *een vermoeden van een misstand*: het vermoeden van een melder dat binnen VZVZ waarin de melder werkt of heeft gewerkt of bij een andere organisatie indien hij door zijn werkzaamheden met VZVZ in aanraking is gekomen, sprake is van een misstand voor zover het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die de melder bij zijn werkgever heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de melder heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een ander bedrijf of een andere organisatie;
17. *een vermoeden van een onregelmatigheid*: een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van een onvolkomenheid of ongerechtigheid van algemene, operationele en/of financiële aard die plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van VZVZ. Het betreft onregelmatigheden die zodanig ernstig zijn dat die vallen buiten de reguliere werkprocessen en de verantwoordelijkheid van de (direct) leidinggevende overstijgen.
18. *vertrouwenspersoon*: diegene die door de Raad van Bestuur is aangewezen om als zodanig voor de VZVZ te fungeren en van wie intern bekend is gemaakt dat hij of zij als zodanig fungeert; dit kan een interne en/of externe vertrouwenspersoon (of allebei) zijn;
19. *werknemer*: degene die krachtens arbeidsovereenkomst of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of dan wel degene die anderszins in een ondergeschiktheidsrelatie tegen vergoeding arbeid verricht ten behoeve van VZVZ;
20. *werkgever*: degene die krachtens arbeidsovereenkomst of publiekrechtelijke aanstelling arbeid laat verrichten of heeft laten verrichten dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking arbeid laat verrichten of heeft laten verrichten;
21. *werkgerelateerde context*: toekomstige, huidige of vroegere werkgerelateerde activiteiten in de publieke of private sector waardoor, ongeacht de aard van die werkzaamheden, personen informatie kunnen verkrijgen over misstanden en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met benadeling als genoemd in artikel 9 lid 2 indien zij dergelijke informatie zouden melden.

Artikel 2. Informatie, advies en ondersteuning voor de melder

- 2.1. De melder kan de vertrouwenspersoon raadplegen over een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid en zich desgewenst door deze persoon laten vertegenwoordigen.
- 2.2. Ter zake het vermoeden van een misstand of onregelmatigheid kan de melder de vertrouwenspersoon verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand of onregelmatigheid. De vertrouwenspersoon functioneert met gezag, geloofwaardigheid en is in die hoedanigheid onafhankelijk van (de leiding van) VZVZ.
- 2.3. Ter zake het vermoeden van een misstand kan de melder de afdeling advies van het Huis voor Klokkeluiders verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand.
- 2.4. De vertrouwenspersoon kan alleen als zodanig opereren als de vertrouwenspersoon niet betrokken is bij de feiten of omstandigheden die in de melding worden beschreven.

Artikel 3. Melding

- 3.1. Een melder kan een melding van een vermoeden van een misstand of een onregelmatigheid doen binnen VZVZ waar hij werkt of heeft gewerkt door a) intern te melden bij de voorzitter van de Raad van Bestuur volgens de in deze regeling beschreven interne procedure of in het geval van een vermoeden van een misstand b) extern te melden bij de daartoe bevoegde autoriteit.
- 3.2. Indien de melding van een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid het functioneren en/of het handelen van de Raad van Bestuur betreft, vindt deze plaats aan de voorzitter van de Raad van Toezicht van VZVZ.
- 3.3. De melder kan het vermoeden van een misstand of onregelmatigheid ook intern melden via de vertrouwenspersoon van VZVZ. Indien de melder de melding van een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid doet via de vertrouwenspersoon, stuurt de vertrouwenspersoon de melding, in overleg met de melder en op de wijze zoals met de melder is overeengekomen, door naar de Raad van Bestuur of in het geval dat artikel 3 lid 2 van toepassing is de voorzitter van de Raad van Toezicht, met vermelding van de ontvangstdatum.
- 3.4. De melder kan ervoor kiezen deze melding anoniem te doen of niet.

- 3.5. Een melder kan op de volgende wijzen een melding doen: a) schriftelijk, b) mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem, of c) op diens verzoek binnen een redelijke termijn door middel van een gesprek op een locatie. Een anonieme melding kan schriftelijk, mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem of via de vertrouwenspersoon gedaan worden.

Artikel 4. Vastlegging van een interne melding

- 4.1. De melder doet de melding op een van de manieren als genoemd in artikel 3 lid 1 of lid 3 bij de voorzitter van de Raad van Bestuur of de vertrouwenspersoon, en in geval van artikel 3 lid 2 van toepassing is, de voorzitter van de Raad van Toezicht.
- 4.2. Indien de melder de melding van een vermoeden (deels) mondeling doet bij de voorzitter van de Raad van Bestuur, en in het geval dat artikel 3 lid 2 van toepassing is, de voorzitter van de Raad van Toezicht, draagt deze, in overleg met de melder, zorg voor of a) een schriftelijke vaststelling hiervan en legt deze vastlegging ter goedkeuring en ondertekening voor aan de melder of b) het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm, waarbij voorafgaande instemming van de melder is gevraagd.
- 4.3. De melder ontvangt van de schriftelijke vastlegging een afschrift.
- 4.4. De voorzitter van de Raad van Bestuur respectievelijk van de Raad van Toezicht stuurt binnen zeven dagen na ontvangst van de melding een ontvangstbevestiging aan de melder. In de ontvangstbevestiging wordt gerefereerd aan de oorspronkelijke melding.
- 4.5. Indien de melder de melding van een misstand (deels) mondeling doet, draagt de Raad van Bestuur of de vertrouwenspersoon en in geval van artikel 3 lid 2 van toepassing is, de voorzitter van de Raad van Toezicht, in overleg met de melder, zorg voor een schriftelijke vastlegging hiervan en legt deze vastlegging ter controle, correctie en ondertekening voor akkoord voor aan de melder.
- 4.6. De melding zal worden geregistreerd in een daarvoor ingericht register.

Artikel 5. Vertrouwelijkheid melding en identiteit van de melder

- 5.1. De Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht en/of de vertrouwenspersoon draagt/dragen er zorg voor dat de informatie over de melding zodanig wordt bewaard dat deze fysiek en digitaal alleen toegankelijk is voor degenen die bij de behandeling van de melding betrokken zijn.
- 5.2. Eenieder die betrokken is bij een melding of het onderzoek naar een vermoeden van een misstand, maakt de identiteit van de melder en de informatie aan de hand waarvan direct of indirect de identiteit van de melder kan worden achterhaald niet bekend zonder uitdrukkelijke schriftelijke instemming van de melder. Daarnaast is iedereen die daarbij beschikking krijgt over gegevens waarvan die persoon het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, verplicht tot geheimhouding van de gegevens behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit diens taak bij de uitvoering van de wet de noodzaak tot mededeling voortvloeit. In dat geval zal de melder in beginsel hiervan vooraf in kennis worden gesteld met een schriftelijke toelichting van de redenen voor de bekendmaking, tenzij die informatie het gerelateerde onderzoek of de gerechtelijke procedure in gevaar zou kunnen brengen.
- 5.3. Onder gegevens met een vertrouwelijk karakter worden in ieder geval begrepen: a) gegevens over de identiteit van een melder en van degene aan wie de misstand wordt toegeschreven of met wie die persoon in verband wordt gebracht en informatie die daartoe herleidbaar is, en b) informatie over bedrijfsgeheimen.
- 5.4. Indien het vermoeden van een misstand is gemeld via de vertrouwenspersoon en de melder geen toestemming heeft gegeven diens identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de vertrouwenspersoon en stuurt de vertrouwenspersoon dit onverwijld door aan de melder.
- 5.5. Voor degene die onderwerp is van de melding geldt het volgende:
- er wordt vertrouwelijk met diens gegevens en identiteit omgegaan;
 - de persoon wordt van het onderzoek op de hoogte gesteld en gehoord tijdens het onderzoek;
 - de persoon krijgt inzage in het gespreksverslag en heeft de mogelijkheid om hierop commentaar te geven;

- d. de persoon wordt geïnformeerd over de uitkomst van het onderzoek en krijgt de mogelijkheid hierop eventueel te reageren.

Artikel 6. Standpunt

- 6.1. Nadat de melding intern is gedaan, verricht de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht een zorgvuldig onderzoek naar het gemelde vermoeden van een misstand of onregelmatigheid. Tijdens het onderzoek zal de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht de melder en degene aan wie de misstand of onregelmatigheid wordt toegeschreven, horen.
- 6.2. Indien de melder de melding bij de vertrouwenspersoon heeft gedaan en de melder diens identiteit niet bekend wil maken, dan kan de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht zijn vragen schriftelijk aan de melder stellen via de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon zal de vragen doorgeleiden aan de melder die de vragen schriftelijk en anoniem kan beantwoorden. Vervolgens zal de vertrouwenspersoon de antwoorden op de vragen anoniem doorgeleiden aan de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht.
- 6.3. Binnen een redelijke termijn van ten hoogste drie maanden na de ontvangstbevestiging krijgt de melder van de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht of de vertrouwenspersoon schriftelijk nadere informatie over de beoordeling en voor zover van toepassing, de opvolging van de melding. Het standpunt wordt geformuleerd met inachtneming van het eventueel vertrouwelijke karakter van de te verstrekken (bedrijfs-)informatie en de ter zake geldende wettelijke bepalingen zoals privacyregelgeving.
- 6.4. De Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht zal in een gesprek met de melder dan wel de vertrouwenspersoon het inhoudelijke standpunt omtrent het gemelde vermoeden van een misstand toelichten en de melder in staat stellen hierop te reageren.

Artikel 7. Externe melding

- 7.1. Naast intern melden kan de melder een redelijk vermoeden van een misstand ook extern melden bij een daartoe bevoegde *autoriteit*.
- 7.2. Ondanks de mogelijkheid tot het rechtstreeks doen van een externe melding zoals beschreven in lid 1, verdient het eerst doen van een interne melding verreweg de voorkeur. Niettemin is het aan de melder om te kiezen of hij eerst intern of rechtstreeks extern meldt.
- 7.3. Bij het genoemde onder lid 1 geldt dat de melding van het vermoeden van een misstand plaats dient te vinden aan die autoriteit die daarvoor naar redelijk oordeel het meest in aanmerking komt.

Artikel 8. Rechtsbescherming melder (benadelingsverbod)

- 8.1. De melder van een vermoeden van een misstand wordt tijdens en na de melding van een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid voor elke vorm van benadeling beschermd, onder de voorwaarde dat de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist is.
- 8.2. Vormen van benadeling, indien en voor zover deze verband houden met de melding van een redelijk vermoeden van een misstand of onregelmatigheid die in ieder geval onder de in lid 1 bedoelde rechtsbescherming vallen, zijn onder andere besluiten gericht op het:
 - a. ontslag of schorsing, anders dan op eigen verzoek;
 - b. een boete als bedoeld in artikel 650 van Boek 7 BW;
 - c. demotie;
 - d. het onthouden van bevordering;
 - e. een negatieve beoordeling;
 - f. een schriftelijke berisping;
 - g. overplaatsing naar een andere vestiging;
 - h. discriminatie;
 - i. intimidatie, pesterijen of uitsluiting;
 - j. smaad of laster;
 - k. voortijdige beëindiging van een overeenkomst voor het leveren van goederen of diensten en;
 - l. intrekking van een vergunning.

- 8.3. Onder benadeling wordt tevens verstaan een dreiging met en een poging tot benadeling. Het benadelingsverbod als genoemd in lid 1 geldt tijdens en na de behandeling van een melding van een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid, onder de voorwaarde dat de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie over het vermoeden van een misstand op het moment van de melding juist is.
- 8.4. Het benadelingsverbod als genoemd in lid 1 is van overeenkomstige toepassing op degene die een melder bijstaat, een betrokken derde.

Artikel 9. Openbaarmaking

- 9.1. Om in aanmerking te komen voor rechtsbescherming bij openbaarmaking dient de melder voorafgaand aan de openbaarmaking eerst een melding bij VZVZ en/of een bevoegde autoriteit te hebben gedaan. Daarnaast dient de melder redelijke gronden te hebben om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende voortgang heeft. De melder kan zich hierbij baseren op de informatie die hij binnen een redelijke termijn heeft gekregen over de beoordeling of opvolging van de melding door VZVZ, dan wel een bevoegde autoriteit.
- 9.2. Indien de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de misstand of inbreuk een dreigend reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang, er een risico bestaat op benadeling of dat het, als hij de misstand of inbreuk zou melden, niet waarschijnlijk is dat de misstand of inbreuk doeltreffend zal worden verholpen, komt hij in aanmerking voor rechtsbescherming. Daarnaast geldt, evenals bij een melding, altijd de voorwaarde dat de melder redelijke gronden moet hebben om aan te nemen dat de gemelde informatie juist is.

Artikel 10. Slotbepalingen

- 10.1. Deze regeling treedt in werking op 21 februari 2024 en wordt tweejaarlijks door de Raad van Toezicht geëvalueerd.
- 10.2. Deze regeling wordt algemeen bekend gemaakt en is te vinden op de website van VZVZ.
- 10.3. De vertrouwenspersonen van VZVZ zijn Marcel Settels (intern) en Annemarie Pierik, NCI.

Toelichting

Deze regeling draagt eraan bij dat VZVZ zorgvuldig omgaat met een vermoeden van een onregelmatigheid of misstand. In deze regeling komt tot uitdrukking dat melders van potentiële onregelmatigheden of misstanden die te goeder trouw handelen, bescherming verdienen. Voor VZVZ is een voorziening voor het intern melden van vermoedens een belangrijk instrument om zo nodig verantwoordelijkheid te nemen. Een goede regeling draagt daarmee bij aan een open organisatiecultuur waarin de medewerkers trots zijn op VZVZ en daar loyaal en respectvol mee omgaan.

Nieuwe wetgeving

De oude klokkenluidersregeling is aangepast om zo te kunnen voldoen aan de Wet bescherming klokkenluiders. De Wet bescherming Klokkenluiders is op 18 februari 2023 in werking getreden. De belangrijkste wijzigingen in de regelgeving, die dus ook als zodanig zijn doorgevoerd in deze klokkenluidersregeling luiden als volgt:

- Waar voorheen altijd eerst intern gemeld moest worden, mag een melding nu direct extern worden gedaan, bijvoorbeeld aan het Huis voor Klokkenluiders of aan een andere bevoegde autoriteit.
- De eisen aan de interne meldprocedure zijn aangescherpt. Zo moet de melder bijvoorbeeld binnen zeven dagen na het indienen van een melding een ontvangstbevestiging krijgen en moet de melder binnen een redelijke termijn van maximaal drie maanden informatie krijgen over de beoordeling van zijn melding.
- De onderwerpen waarover gemeld kan worden zijn uitgebreid. In dit kader is de definitie van een 'misstand' aangepast. Onder een misstand vallen nu ook:
 - Een schending of een gevaar voor schending van het Unierecht;
 - Een gevaar voor schending van een wettelijk voorschrift of interne regels van de werkgever.

Personen worden nu ook beschermd onder de Klokkenluidersregeling wanneer zij werk gerelateerde meldingen doen ten aanzien van bovenstaande onderwerpen.

- Meldingen van vermoedens van misstanden moeten worden geregistreerd in een daarvoor ingericht register. Gegevens van de melding moeten worden verwijderd wanneer deze niet langer noodzakelijk zijn.
- De bewijslast is verschoven in het geval van benadeling. Onder de oude wetgeving, moest de melder aantonen dat hij een melding had gedaan, dat hij was benadeeld en dat de benadeling kwam door die melding, om het benadelingsverbod te kunnen invoeren. Volgens de nieuwe wetgeving (Wet bescherming klokkenluiders) hoeft een melder enkel aan te tonen dat hij met redelijke gronden heeft gemeld en dat hij is benadeeld. De nieuwe wetgeving gaat uit van het vermoeden dat de benadeling het gevolg is van de melding. Het is aan de werkgever om vervolgens te bewijzen dat de benadeling niet het gevolg is van de melding.
- Het wettelijke benadelingsverbod geldt voor een grotere groep mensen. Voorheen gold het benadelingsverbod alleen voor werknemers. Nu geldt het benadelingsverbod voor alle melders van misstanden, die in een werk gerelateerde context activiteiten verrichten voor een bedrijf of organisatie, en voor mensen die de melder bij staan en derden.

Artikel 1. Definities

In de regeling staan twee begrippen centraal: het vermoeden van een onregelmatigheid en het vermoeden van een misstand. Een onregelmatigheid heeft betrekking op een ongewenste situatie van algemene, operationele of financiële aard binnen VZVZ. Bij een misstand is er sprake van een handeling of nalatigheid waarbij het maatschappelijk belang in het geding is of er sprake is van een (gevaar) voor schending van het Unierecht.

Bij het vermoeden van een onregelmatigheid betreft het aangelegenheden waarbij kenmerkend is dat het ernstige aangelegenheden betreft die niet binnen normale werkprocessen en/of met de eigen leidinggevende kunnen worden opgelost. Een vermoeden van een onregelmatigheid wordt intern gemeld. Wanneer het vermoeden van een onregelmatigheid ook onder de definitie van het vermoeden van een misstand valt, staat het de melder natuurlijk ook vrij om ook extern te melden via de procedure zoals omschreven in artikel 8.

Deze regeling gaat uit van het principe dat de melder bij voorkeur intern melding doet van het vermoeden van een misstand, ondanks de mogelijkheid om extern te melden of onder bepaalde voorwaarden de informatie te openbaren, zie artikel 8 en artikel 10.

Tot slot, is het goed om te benoemen dat het melden van het vermoeden van een misstand of een onregelmatigheid niet verplicht is.

Artikel 2 t/m 6 - Interne procedure

Voor mensen die zich niet rechtstreeks tot de Raad van Bestuur willen wenden, kan een melding worden gedaan bij de vertrouwenspersoon.

Voor VZVZ is de interne melding een belangrijk instrument om zo nodig verantwoordelijkheid te nemen en in te grijpen. De ondernemingsleiding dient daarom tijdig kennis te dragen van vermoedens van eventuele onregelmatigheden of een misstand, zodat zij correctieve maatregelen kan treffen.

In het geval een werknemer serieuze bezwaren heeft tegen het openlijk doen van een melding en deze melding anoniem wenst te doen, dan zal VZVZ er naar streven de identiteit van de medewerker te beschermen. De anonieme melding kan gedaan worden bij de vertrouwenspersoon van VZVZ. Meldingen waarbij de identiteit van de melder ten minste bij de vertrouwenspersoon bekend is, hebben echter de voorkeur, gelet op het zo goed mogelijk kunnen beschermen van de melder tegen het benadelingsverbod.

Artikel 7 - Externe melding

Een vermoeden van een misstand kan naast een interne melding ook direct extern gemeld worden, bijvoorbeeld aan het Huis of aan een andere bevoegde autoriteit. Het is dus niet, zoals voorheen het geval was, langer verplicht eerst intern te melden.

Ondanks de mogelijkheid tot het rechtstreeks doen van een externe melding verdient het eerst doen van een interne melding verreweg de voorkeur. Niet alleen wordt op die manier VZVZ de mogelijkheid geboden

om mogelijke misstanden zelf aan te pakken en te verbeteren als organisatie. Het past ook bij de te hanteren zorgvuldigheid en het beginsel van goed werknemerschap om zaken in beginsel eerst intern aan te kaarten. Niettemin is het aan de melder om te kiezen of de melder eerst intern of rechtstreeks extern meldt. Als voor een externe melding van een vermoeden van een misstand wordt gekozen dient deze plaats te vinden bij de daarvoor bevoegde autoriteit. Als niet duidelijk is wie de bevoegde autoriteit is kan hierover advies worden gevraagd bij het Huis van Klokkenluiders.

Artikel 8 Rechtsbescherming melder

De rechtsbescherming van de te goeder trouw handelende melder vormt de kern van deze regeling. De bescherming houdt in dat deze melder op geen enkele wijze wegens de melding van een vermoeden van een onregelmatigheid of misstand mag worden benadeeld in zijn of haar rechtspositie binnen VZVZ.

Anonieme melding moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Reden daarvoor is dat het niet mogelijk is de melder aldus aan te kunnen spreken en om nadere uitleg te vragen over de onregelmatigheid of misstand. Ook is het niet mogelijk om aan een anonieme melder rechtsbescherming te bieden.

Bovendien kan de melder bij openbaarmaking aan de media het benadelingsverbod inroepen onder voorwaarden.

Alleen indien de melder gemeld heeft of openbaar heeft gemaakt in overeenstemming met de regels geldt het benadelingsverbod. Deze bescherming geldt bij openbaarmaking als de melder:

- i. redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de informatie op het moment van openbaarmaking juist is;
- ii. intern of extern heeft gemeld en
- iii. redelijke gronden heeft om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende voortgang heeft (bijvoorbeeld bij overschrijding van termijnen).

Overigens betekent de rechtspositionele bescherming níét dat er in het geheel geen rechtspositionele maatregelen meer getroffen kunnen worden ten aanzien van een melder. Dit mag alleen niet indien en voor zover een dergelijk besluit verband houdt met een melding van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of misstand. De bewijslast hiervan ligt bij VZVZ. Dit betekent dat VZVZ in een dergelijk geval zal moeten aantonen dat een dergelijk besluit geen verband houdt met een redelijk vermoeden van een misstand of een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid.

Stroomschema

